

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bórmentelen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Készítők neve adatainak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLENVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 80 kr.
 Kiemelt díszbetűk a kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen azerint
 minden 1 centiméter
 után 3 kr számítottak.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.*Zemplén vármegye alispánjától.***Elnöki körlevél.**

A vármegye bizottsági t. tagjait a **MÁJUS HÓ 24-ÉN D. E. 9 ÓRAKOR** a vármegyeháza nagy termében kezdetét veendő **negyedévi közgyűlésre** tisztelettel meghívom.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. Séra István szerencsi járási szolgabíró nyugdíjazása folytán megüresedett szolgabírói állásnak választás útján való betöltése.

2. Az árvízkarosultak segélyezése, esetleg több község áttelepítésének kérdése.

3. Az 1889. évre szóló közmunka váltásdíjak megállapítása, stb.

Főispán öméltsága felhívására értesitem az állandó választmány tagjait, hogy az állandó választmány ülése a f. évi május hó 22-ik napján d. e. 9 órakor veszi kezdetét.

Hazafiúi tisztelettel

S.-a.-Ujhely, 1888. május 9.

Matolai Etele,
 alispán.

6263. sz.

*Zemplénvármegye alispánjától.***10 főszolgabírónak.**

Körözés végett tudatom, hogy Borsodvármegye Szuha-Kálló községében 1 db egy éves ökörtinó lépfenében elhullott. A zárlat alkalmaztatott az óvintézkedések megtételtek.

6555. szám.

Tudatom, hogy s.-a.-ujhelyi lakos Veisz Kálmán fuvarosnak 1 db lova takonykór miatt az állami állatorvos intézkedése folytán kiirtatott s más két lovára 60 napi zárlat rendeltetett.

6067. szám.

Tudatom, hogy Pikula Mátyás vehécci lelkésznek egy db szarvasmarhája folyó évi április 15-én lépfenében elhullván, a folyó évi 5899. szám alatt a vehécci marha állományra

elrendelt zárlat újabb 15 nappal meghosszabbított.

*S.-a.-Ujhely, 1888. április 24.**Matolai Etele, alispán.**Zemplénvármegye alispánjától.***10 főszolgabírónak.**

Körözés és eredmény esetén jelentésétél végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1888. április 30.

Alispán h. **Viczmány Ödön,**
 főjegyző.

(Másolat) 5676. sz. A tokaji járás főszolgabírájától. 1080/L. 88. sz. O. Liszka község határában f. hó 5-én egy 4 éves, sötét pej kanca ló, bal combján Ds bélyeggel ellátva, bitangásban találtatott; tulajdonosa mai napig sem jelentkezett. Kelt Tokajban, 1888. évi április hó 12-én. Füzesséry Ödön s. k. főszolgabíró.

(Másolat) 5848. sz. A mikovai erdőben egy férfi hullának csontmaradványai találtak. A mennyiben a hulla a vadak által annyira megcsontkított, hogy a felismerhetőségnek még legkisebb nyoma sem találtatott, az e részben megéjtett nyomozat semmi eredményre sem vezetett. Egy db négy nyüstös nadrág fehér háziposztóból szöve fekete pósztóval bevont zsinórral találtatott, a csontmaradvány mellett. Sztrópi kón, 1888. apr. 13. Bárczy Benedek sk. szbíró.

6674. sz. A málczai törjegyző jelentése szerint N.-Ráska községben egy sötét pej, két éves kanca csikó találtatván, az a községben őrizet alatt tartatik. N. Mihály, 1888. április 25. Füzesséry Tamás, főszbíró.

4301. szám.

*Zemplénvármegye alispánjától.***10 főszolgabírónak.**

A helybeli kir. illeték szabási hivatal főnöke ismételt panaszt emelt előttem az iránt, miszerint a f. évi 346. sz. felhívással a bélyeg és illetékek iránti törvények, illetve szabályok módosításáról szóló 1887. évi XLV. t. c. végrehajtása tárgyában f. évi január 16-án kiadott s a „Zemplén” hivatalos lapban is közzétett 72927. szám nmságu pénzügyministeri körrendeletben foglalt utasításoknak községi előljárók és körjegyzők mostanáig sem felelnek meg: felhívom tehát főszolgabíró urat, miként szigorúan intézkedjék az iránt, hogy községei az említett ministeri rendeletben foglalt minden utasítások megfelelően sza-

bályszerű pontossággal járjanak el, mert ismételt panasz esetén a t. főszolgabíró urat leszek kénytelen felelősségre vonni.

*S.-a.-Ujhely, 1888. május 1.**Matolai Etele, alispán.*

6737. sz.

*Zemplén vármegye alispánjától.***10 főszolgabírónak.**

A bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok némely határozatainak módosításáról szóló 1887. évi XLV. t. c. 16-ik §-ának rendelkezése által az 1875. évi XXV. t. c. 14-ik §-ának határozatai úgy a marha levelek bélyeg kötelezettségére, mint a bélyeg illeték lerovási módjára nézve is lényegesen módosítottak s ezek között főleg a juhok, sertések és kecskák tulajdoni átruházásánál az eddig forgalomban volt 1 kros marha levelek 1888. évi január hó 1-től kezdve a forgalomból kivonattak, s ezen állatok tulajdoni átruházásánál, vagy szállításánál a mondott időtől kezdve az 5 kros kincstári bélyegzett uralpok használata tétetett kötelezővé.

Miután tehát a régi 1 kros marhalevelek többé nem használhatók, hogy azon községi közegek, kik a kérdésben levő 1 kros marha levelekből nagyobb mennyiséget szereztek be ne károsodjanak, a nmságu m. kir. földm.-ipar és keresk. ministerium f. évi április 23-án 14779. szám alatt kegyes intézvényével az elhasználhatatlanul maradt uralpok levonását elrendelte.

Felhívom ehez képest t. főszolgabíró urat, hogy utasítsa járása összes községi előljáróit, miszerint ezen még el nem használt uralpokot beváltás végett a beváltással általam megbízott vármegyei főlevéltárnokhoz f. évi január hó 1-ső napjáig bemutatni annál bizonyosabban igyekezzenek, mert e határidőn túl azok be nem váltatnak.

S.-a.-Ujhely, 1888. április 30.

Matolai Etele,
 alispán.

134/88. rend. sz.

A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírói kivatalnál egy 10—12 forint értékű arany karperec lett tartóztatva, mely állítólag ezeltől két évvel S.-a.-Ujhely városában az itteni gör. kath. templom előtt vezető országuton találtatott. A letartóztatott karperec jogos tulajdonosa, annak megfelelő pontos leírása után az ékszeret a fenti hivatalnál egy év s egy nap alatt átveheti.

S.-a.-Ujhely, 1888. május 4.

Urbán Ferenc,
 tb. főszolgabíró.

TÁRCA.**A költő.**

Ha dül emésztőn e szívnek csatája,
 Sértő családás nyugtot már nem ad:
 Enyhületét csak kebleden találja
 Szabad természet — szenvedő fiad.
 Benned virul a szívöröm magánya,
 S én benned élek szíva lángidat
 Örök természet... nincs dicsőbb te nálad:
 Boldog vagyok, ha értlek és csodállak!

Midőn ujultan ébredő virányid
 Kitarod s zendül bérc, völgy s zöld halom, —
 S árnyas berekben elterülő pázsit
 Pihenni int s én ott álmodhatom, —
 Az új tavasz mig szórja rám virágit
 Az ifjuságnak s szűn a fájdalom —
 Ki átvirasztám éjít anyi kinnak:
 Boldog vagyok, ha ily napok vidítnak!

Merengve olykor künn az éj hűsében,
 Gyakran tekintek a végtelenbe föl;
 Körülem mig halk árnyak léptit érzem,
 S az ég kolossi fénybe' tündököl...
 És eltűnődöm mind e tüneményen —
 S ah, ez szívemből minden bút kiöl:

Fölleng előttem ifju ideáalom —
 S boldog vagyok, bár messze látom!

Csöndes magányom mélabú ölében
 Keres nyugalmat e küzdő kebel;
 Világi zajtól itt elrejtve mélyen —
 Nem háborítva száz gyötrelmivel;
 El nem vegyül a köznapokba létem,
 Hiu csillámok sem vakitnak el...
 S lelkem találva sasként légi utat:
 Boldog vagyok, ha szűm ily vágyra gyullad!

Megnyugvám abban, a mit nyujt a végzet,
 Nem vágyva többre, mit kimért, adott,
 Nem zúgolódva, hogy mért kínt' az élet,
 Nem is keresve, úgyve jobb napot;
 Oh, csak ha elmém tiszta napja éltet,
 Ha eszményem mint csillag fölragyog,
 S lángéreztem közt fölragadva lantot:
 Boldog vagyok, ha lelkem fenncsapongott!

S im' ez való, vagy földöntúli mámor?...
 Nyugtát e szívnek bár rabolja ki:
 Tündér varázsszal ha felém világol
 Üdvét e szív, oh, benne fölleli!
 S ha összeolvad a közel s a távol,
 S ott száll e vágy, hol a menny isteni:
 Boldog leszek mig hí a kék magasság
 Dicső egedbe költészet, szabadság!...

Kollener István.

A csere.

Történelmi elbeszélés.

Irta: **Zombory Gedő.**

— A Zemplén eredeti tárcája. —

I.

A Bazsóházyak a legrégibb magyar családok egyike, még a Rákóczi korban két ágra szakadt. A két testvér egyike Rákóczy zászlaja alatt nagy eszmékért küzdött, a másik Bécsből nézte a vihart s ezért a kibujdosott testvér birtokait kapta.

Ez időtől fogva egy percre sem szűnt meg az ellenségeskedés és gyűlölet a két testvér között.

A negyvenes évek közepén az idősebb ág képviselői szétszórva az ország különböző részeiben éltek korlátolt anyagi viszonyok közt, demokrata külszin alá rejte a megkapott ősi címert. Csak *Ferenc* gróf lakott Bazsóházyan egy régi dűledező udvarházban, Oldalánál szerető nő, ölében szép szőke fürtű fiu, *Ákos*, a család reménye, öröme. Boldogabb volt, mint az ifjabb ág képviselője, az öreg *Tiborc* gróf, messze terjedő földek, rétek, erdők, falvak ura. Nem volt senkije, csak egy régi barátja — a köszvény. Az élvek városából hozta. A nagyvilágtól a gyönyörben dőzsölő cimborák közül nem maradt mellette senki és semmi. Hanem ez elkísérte ide is. Üzték, kergették, de ez maradt. Ölegette, szorongatta tagjait, hogy jajgatástól viszhangoztak az ujonnan épült kastély fényes termei.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Pályázati hirdetmény.

A kelcei megüresedett körjegyzői állás választás utján történendő betöltésére határidőül 1888. évi június 9-ik napjának délelőtti 9 órája Kelcse községébe az ottani iskolai helyiségbe ki-tűzetik.

Ezen körjegyzői állás 600 frt évi fizetés, 150 frt lakbér és 56 frt irodai átalány, valamint termézetbeni, avagy a községkelléki megegyezés folytán megváltható fuvarilletménnyel javadalmaztatik.

A körjegyzőség 15 községből áll. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, hogy 1883. évi I. t. c. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz folyó évi június hó 6-án d. u. 5 óráig annyival is inkább nyujtsák be, minthogy a később beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Sztrópkó, 1888. évi május hó 4-én.

Payzoss János,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

A víz jogról szóló 1885. évi XXIII. t. cikk által szabályozott vízhasználati jogosítványok bejelentésére az ezen törvény 189. §-ában kitűzött határidő 1887. évi december 31-en lejárván, jól lehet a vízhasználatra jogosítottak jogosítványaik bejelentésére az 1886. évi aug. 20-án 10568. továbbá 1887. évi május 1-én 2604. s végre október 10-én 12458. számok alatt kibocsátott általános hirdetményeim által felhivattak, nehogy azonban a bejelentések elmulasztása miatt a vármegye területén fennálló vízi művek tulajdonosaira, akár a hirdetmények hiányos közzé tétele, akár azok figyelmen kívül hagyása folytán joghátrányok származzanak, az idézett törvény 191. §-a alapján lelszólítom a vármegye területén lévő vívi művek azon tulajdonosait, kik hirdetményeimre jogosítványukat be nem mutatták, vagy jogosítványukat igazolni nem tudják, hogy a 161. §-a értelmében ezen hirdetmény keltétől számított 6 hónap alatt vagyis bezárólag 1888. október 25. napjáig a vízhasználati engedélyért hozzám annál bizonyosabban folyamodjanak, mivel ennek elmulasztása esetén vízi műveik nemlétezőknek fognak tekinteni.

A 161. §-a értelmében beadandó kérvényben, mely szakértő által készített rajzokkal és tervekkel szerelendő fel, következőket kell előadni.

1. A munkálat terjedelmét és célját, azonkívül vízhasználatoknál azon víz és hely megnevezését, a hol a munkálat tervezetik és a szükséges vízmennyiséget;

2. a bemutatott terv alapján eszközölni kívánt munkálatok létesítésének nemét és módját;

3. a munkálatból várható előnyt és azon hátrányt, mely annak elmaradása esetén elő áll;

4. mindazon vízhasználati jogosítvánnyal bírók és már érdekelt megnevezését kiknek jogai a tervezett munkálat által érintettek és azoknak netáni nyilatkozatait;

5. azon területek, vizek és vízi művek részletes megjelölését, melyek megszerzendők, vagy szolgálommal terhelendők, úgy szintén azok tulajdonosainak neveit. — (161. §. 1—5).

A beadványok ivenkint 50 kros, azok mel-

Az öreg gróf egész környezete egy vén inas, a község kálvinista papja egyszersmind udvari pap és a titkárból állott. Ez utóbbi szép sugár ifju, sötét hajjal, jószágot sugárzó szemekkel, értelmes, szellemes arc.

— Mit ér a gazdagság! Szegényebb vagyok a legutolsó jobbágyomnál! Szagassátok le a falak éveit. El mindennel, ami rangomra emlékeztet! Szívem, életem üres, nincs aki felderítene ezt a kinokban gazdag, örömben szegény életet!

Sohajtott a szegény gazdag gróf.

— Méltóságodtól függ, hogy itt minden át alakuljon, szolt szerényen, de komolyan a titkári Fogadja Ferenc grótot és családját kebelére, s megnépesül a kastély élettel, szerető szívek melegével, gyermek csevegéssel.

Mondasz valamit . . . Hivásd őket, mond, hogy látni akarom, de elhozzák a gyermekeket is, Nagyszerű jelenet!

Az öreg gróf térdeire vette a kis Akost, kebelére ölelte a rokonokat, ezek elhalmozták szeretetökkel.

Ferenc gróf meghatottan ragadta meg a jobbát.

— Ez az ön műve; köszönöm uram!

Az öreg gróf pedig megveregette a vállát!

— Te becsületes ember vagy s igaz barátom!

Csakhogy a béke nem sokáig tartott.

A grótot mind nagyobb és nagyobb erővel gyötörte a községny s terjeszthetetlen kedvtelési fájdalmaival változtak.

Ferenc gróf és családja vissza húzódott szegény, de csendes otthonába.

Tavasz kezdete volt változó idővel, az öreg

lékletei pedig ide értve az idézett szakértői terveket is rajzokat ivenkint 15 kros bélyeggel lá tandók el, az engedély okiratra 1 ftos bélyeg szükséges.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril 25.

Alispán helyett: Viczmány Ödön,
főjegyző.

Thalia.

Ha valahol, úgy nálunk magyaroknál kellene művelődéstörténetünknek egybeforrva lenni a magyar színészet történetével. A francia, angol és spanyol színmű irodalom bölcsője vásári bódékban ringott s a zajongó nép zengette hozzá bölcső dalát. Alig lett szép serdülő ifjuvá, megnyitott előtte XIV. Lajos palotájának kapuja. Erzsébet királyné udvara s a nemzet nagyjai bámulták, csodáltak s fejlesztették nemzeti színiköltészetüket. A német színiköltészetet, mely az angol és francia dráma, az olasz opera befolyása alatt állott, II. József a lángeszű uralkodó terelte vissza nemzeti fejlődésébe. De a magyar műzsának nem voltak császári és királyi pártfogói. Egyes lánglelkű honfiak óriási küzdelmei folytán a nemzet magáévá tette az ügyet s emelte azt oly nívura, mint a minón ma áll.

A múlt század végén Kelemen László bontotta ki a zászlót, egy kis csapat élén, hogy megteremtse a magyar játékszint. A küzdelemben elfáradt a kis csoport s eloszlott s a vezér, mint falusi irnok, küzdve az élet nyomorával, fejezte be pályafutását. A nemzet ujjáébredés korszakában újra kezdődött a harc, a lelkesülés. Mikor a magyar nem volt magyar hazájában, mikor száz sebből vérzett a hon, a nemzeti geniusz és hazaszeretett üldözött bujdosó volt, mikor sirnunk sem volt szabad, mert ha megtudták, hogy mi fáj nekünk, tettek róla, hogy ne fájjon többé semm, legyünk csendes halottak; akkor támadtak legragyogóbb csillagjaink, hősök és hősnők, kik áptolták nemzeti nyelvünket, irodalmunkat. Kegyelettel emlitsük neveiket, mert ők is egy óriási harcban estek el, kulturharcunk e felejthetlen mátyrjai. Művelődés történetünk koszorúval övedzi a művészet ihletével fölkeletett uttörő apostolok, sirból felszálló szellemét s hálával adóz egy Jancsó, Megyeri, Szentpétery, Bartha, Egressy, Lendvay, Tóth József; Kántorné, Hegedűsné, Lendvayné, Jókainé emlékének.

Most, hogy nemzeti nyelvünk oly szépen hangzik már minden magyar ajkáról, hogy irodalmunk oly szépen fejlődik, hogy színművészetünk gazdagodik, nem szabad

azt hitte, hogy a csuz ellen jó lenne a fáczány pecsenye.

Ferenc gróf így szólott a vadászhoz.

— Mond meg uradnak, hogy igen kérem őt, ne háborgattassa most a fáczánokat, azok mostanában tojásaikon ülnek s husuk ilyenkor élvezhetetlen.

Megvitték a választ. A szeszélyes kényur haragra lobbant.

— Hát én már saját birtokomon sem parancsolhatok? . . . Páter feleséget nekem, de rögtön, halljátok rögtön és öszveesketsz azonnal!

— De uram! . . .

— Parancsolom . . . Ismersz-e csak egyet is jobbágyaim leányai közül . . .

— Olyan szépet egyet sem tudok, mint Róza a kis kertész leány.

— Jól van! Azonnal, érted azonnal, ide hivatosd, úgy abban a ruhában, amelyben találjátok vele öszveesketsz!

— De méltóságos uram, a törvény bizonyos határidőt és . . .

— A törvény nekem nem parancsol . . . érttetted?!

— Én a kertész leányt elakarom nőül venni, őt és csak őt . . . Hallottátok?!

A titkár arca elhalványult, szívébe nyilallott. Oda akart borulni a nagy ur lábaihoz s megvallani:

— Azt a leányt én szeretem, az a leány engem szeret.

De mit ér vele?!

Az az úr, aki most akaratát török szakad érvényesíti, ha szól elüzi őt és nőül veszi a leányt.

Mi lesz agg szüleiből, ha ő elveszti kenyerét?

— Még sincs itt a kertész leány? . . .

Az elé hurcolt szép viruló hajdon reszketve

megfeledeznünk azoknak lelkes hirdetőiről, terjesztőiről.

Vándorszínészeink előhírnökei voltak egy szebb jövőnek, derültebb kornak. Ők, kik a színpadon enyelegtek, tréfáltak és kacagtak s mulattatták a nagy közönséget, mikor legördült a függő, egymás karjaiba borulva könnyeztek, nem a saját nyomoruk miatt, nem azért, mert azt sem tudták, hogy családjikkal együtt miből fognak élni a holnapi napon s hol fogják lehajtani fejüket nyugalomra, de a hazáért, mert a magyar minden fájdalma vízhangzott szívkben.

Különben a színművészet szellemkincsei nemzeti és társadalmi értékének további mérlegelésére nincs szükség, megvagyunk győződve, hogy városunk művelt közönsége anélkül is kellően képes azt méltányolni és átérzeni és bizton reméljük, hogy az érkező szintársulatot azon arányban fogja részesíteni, jutalmazni, amint az műizlésének megfelelni képes leend.

Ne feledjük azonban, hogy a vándorszínészeknek a jelen viszonyok között nem könnyű feladat a vidéki közönség várakozását kielégíteni. Mert szokva vagyunk már a magasabb művészi tökélyhez. A forgalmi eszközök közel hozták a művészet központját a fővárost a vidékhez s gyakran látogatjuk meg a főváros színházait, de azért sok tekintetben méltányosoknak kell lennünk. Tekintetbe kell vennünk, hogy mennyi akadályal küzdenek meg, míg egy új darabot megszereznek s mennyi költséggel jár, míg azt színre hozhatják. Abban is szeretjük utánozni a nagy várost, hogy azt hangoztatjuk, hogy elmúlt a színházlátogatásnak sasonja. Pedig az nagy hiba, mert a vándorszínészek nem szabhatják pontosan időhöz, hogy hol, mikor játszanak s mennyi időre terjedjen szereplésük. Tagadhatlan, hogy közönségünk is gyakran csalatkozott már a színészekben, de azért előítélettel még sem szabad lenni irántuk. Igyekezniök kell kielégíteni a közönséget. Ha nem is várunk művészi tökélyt, de legalább megemészthető jó izlést, akaratot és szorgalmat, hogy erkölcsi győzelem tekintetében se legyen okuk a panasra.

Nagy áldozatok árán nemes hazafias városunk — mely mindig tudott lelkesedni szép eszmékért — palotát emelt a színművészetnek. Nem kételkedünk, hogy áldozatkész polgárai gyakran látogatnak el e szentelt csarnokba pártolni a színművészetet!

Székely Albert.

omlott a nagy ur lábaihoz, fél ájtultan suttagá az esküt amit ajkára kényszerítették.

Mikor felemelték 3 Bassóházy Tiborc gróf törvényes neje volt.

A házassági okmányt, mint tanuk aláírták a gróf titkárja és öreg komornyikja.

Intett a titkárnak, megíratta végrendeletét, melyben nejtette 80 ezer holdas birtokának örökösévé. Alájegyezte szilárd kézzel s átnyujtotta az ifju nőnek.

— Vegye grófné az iratokat s legyen boldog! Titkáromat átengedem önnek, hogy tanácsával éljen s rendezze be életét.

Szólt és lefeküdt. Kinlódott hetekig, hónapokig. Ifju neje önfeláldozóan ápolta s a mennyire tehette, enyhítette szenvedéseit.

Egy év múlva a grófné leány gyermeket szült.

Tiborc gróf a gyermeket oda vitette ágyához. Megcsókolta.

— Anyám Olga volt, ez legyen a neve.

A következő percben már az ifju anya halál hírt hozták . . .

A gróf ágyához hivatta a titkárt és lelkeszt karjaikba tette a 80 ezer hold föld örökösét.

— Reátok bizom. Neveljétek belőle egyszerű nőt és lelkes honleányt.

Befordult s elaludt örökre.

Egyszerre két koporsót helyeztek el a Bassóházyak sírboltjába egymás mellé.

A titkár pedig ott esett el, mint honvéd őrnagy a sz. tamási sáncok között.

Igy maradt a gazdag örökösnek egyedüli gyámja a szegény bassóházy kálvinista pap.

(Folyt. köv.)

Folytatás a mellékleten.

Vármegyei ügyek.

Zemplénvármegye közig. bizottságának f. havi ülése 11-én ment végbe a főispán elnöklete alatt. Az alispán jelentése szerint a vm. tisztviselők tevékenységét az ujoncállítás, a lóosztályozás és a tenyész-apaállatok vizsgálata vette legfőképpen igénybe. Az árvíz veszélye, valamint élelmiszerek kiosztásának szüksége megszűnt. A segélygyűjtés azonban még mindig folyamatban van; az eddig begyűlt körülből 3000 ftból mintegy 1000 ft használtatott fel. A gyűjtések befejezésével a felmaradó összeg a vm. közönségének fog további rendelkezés végett átadatni. A belügyminiszter által vetőmagra kölcsönképen engedélyezett 2000 ft a vízkárosultak által igénybe nem vétetett. A járási főszolgabíróktól beérkezett kimutatások szerint az árvíz által okozott kár a házakban a tokaji járásban 88 507 ft, a nagymihályi járásban 2207 ft, az ujhelyi járásban 39 810 ft, a gálszécsi járásban 1119 ftra van becsülve. A bodrogközi járásból az adatok még hiányoznak; annyit azonban előre állít a jelentésvető helyettes alispán, hogy az összeomlott és megromlott lakóházak és melléképületekben vármegyénkben a kár a másfél-százézer ftot jóval fölülmulja és tekintve, hogy a károsultak többnyire a nép legszegényebb osztályához tartoznak, kívánatos lenne, hogy a kár összegének legalább 20-25% tölje könyöradományként kiosztassék, amennyiben pedig a társadalomtól begyűlt összegek a szükségletet távolról sem fedezik, a belügyminiszteriumtól, nem mint előbb kéretett 20,000 ftnyi kölcsön és 5000 ft segély, hanem 25,000 ft visszatérítés nélküli segély eszközését és a vetőmagra kölcsönképen adott 2000 ft átengedését kérelmezni javasolja, a közig. bizottság azonban 50 ezer ft kérelmezését határozta el. Az Ujhelyben s vidékén állomásozó 7-ik sz. könnyű lovasság (ulános) helyébe szeptember havában a 14. sz. huszárezred tétetik át, a mely Ujhely, Széphalom, B. Szerdahely, Terebes, Gálszécs és Nagymihály községekben és vidékén lenne elszállásolendő. A homonnai főszolgabíró Csertész 4. Haburán és M. Laborczon egy-egy zsidó zugiskolát záratott be, a tanítókat 100—100 ft bírsággal sújtotta és Rif Dávid galiczai származású tanítót az országból kiutasította. Megemlékezik e helyütt a jelentés a főszolgabíró ez irányban már a tokaji járásban is tanúsított erélyéről s találon jegyzi meg a zugiskolákra, hogy ezen büns intézmény olyan, mint a penész gomba, ott terjed, a hol sok a szemét és hiányzik a seprőt kezelő erélyes kéz. A csendőrségi jelentésben egy vasuti baleset, betöréses lopás Órmezőn, egy tüzeset Tokajban említettnek, mint fontosabb események. Örvedetesnek mondható, hogy a személy- és vagyonbiztoság elleni bűnök, nemkülönben a tüzesetek száma elenyészőleg csekély.

Végül felemlíti a jelentés, hogy az amerikai kivándorlás a szigorú ellenőrzés dacára egyre tart. Az adófelügyelő havi jelentése szerint az egyenes adó befizetési eredmény a viszonyokhoz mérten nem volt kedvezőtlen. Befizetett összesen 23.311 ft 91 kr., a múlt évi ápril havi eredményénél több 1427 ft 78 krral. Hadmenetességi díjakban befolyt 579 ft 34 kr.

Az árvaszéki elnök jelentéséből kitetszőleg az árvaszéki eladók által feldolgoztatott ápril havában 1436 db. Az ügymenet ugy a gyámpénztárban, mint a segédhivatalokban rendes folyamatban van.

A vm. főorvosának ápril havi jelentése szerint a közegészségi állapot igen kedvező volt, sokkal kedvezőbb, mint ezen évszakban általában lenni szokott s mint azt az árvízveszély káros következményei folytán várni lehetett. A fertőző károk járványai nemcsak nem terjedtek, de a hólyagos himlő és vörheny teljesen megszűntek. Csak a kanyaró tart még Ujhelyben s legujabban a gálszécsi járás több községében mutatkozik szórványosan. A difteritisz Szinnán és Spatakon lépett fel, azonban enyhe lefolyással. Az egészségre ártalmasakká válható tápszerek 42-szer lettek megvizsgálva, rendellenesség nem találtatott. Közhelyek vizsgálatáról 56 jegyzőkönyv vétetett fel. Népiskola 11 lett megvizsgálva.

A kir. ügyész jelentése szerint a központi fogháznak s kórodának a humanizmus, célszerűség s különösen az egészségügy követelményeinek megfelelően leendő felszerelése, illetőleg átalakítása, valamint a raboknak külső munkákra való alkalmazhatása iránt a kir. főügyészhez meggyőző érvekkel indokolt felterjesztést tett, a melyre annyiban kedvező választ nyert, hogy az általa célba vett s különösen a fogház rosz egészségi viszonyait javító intézkedéseket, ha nem is oly gyorsan, mint óhajtaná, de fokozatosan módjában lesz megtenni. (Folyt. köv.)

Hírek a nagyvilágból.

Milán király trónja és élete ellen a szerb elégedetlenek, Karagyörgey herceg hívei, minden valószínűség szerint orosz ügynökök által fello-

vallva, forradalmat terveztek s már 5000 főnyi szerb forradalmár verődött össze a montenegrói határokon, mikor Milán király a történelméről boszniai kormányzóságunk által értesülve, Grulos miniszterelnököt lemondásra kényszerítette. Milán király gyors elhatározása és erélyes intézkedései a Szerbia államát fenyegető megrázkódtatásnak gátat vetettek ugyan, de félni lehet, hogy a beoltott tűz újra s nem sokára fékezhetetlen erővel fog a Balkán-államok épületén lángra lobbani.

Oroszország, hir szerint, a galíciai osztrák határok felé nyakra-főre új hadászati fontosságú vasutat épített.

Bulgária fővárosából, Szófiából jelentik, hogy az oroszbarát Klement metropolitát, aki nem egyszer borsot tört már a miniszterek ora alá s legutóbb Ferdinánd fejedelemmel is nyílt ellenségeskedést kezdett, a bolgár kormány állásától elmozdította.

Khinában megint óriási vízáradások voltak. A Kheuton folyó váratlanul s oly rohamosan áradt meg, hogy a hullám sirban mintegy három-ezer ember lelte halálát.

Frigyes császár a lapota az újabb távirati jelentések szerint, a legnagyobb aggodalomra szolgáltat okot. A császár nem bír már mozdulni sem. Az orvosok a gyöngység és bágyadság növekedésétől tartanak.

Hírek az országból.

Az országházból. A hadászati fontosságú vasutak sietős kiépíthetése végett mulhatlanul szükségessé vált 17 millió 2000 fto vasuti kölcsönről szóló törvényjavaslatot a képviselőház többsége elfogadta.

A Kárpát-egyesület keleti osztálya ez évi közgyűlést jul. hó 22-én M. Szigeten, Máramaros vármegye székvárosában, fogja megtartani. A közgyűlést követő napon veszik kezdetüket a nagy vonzónak ígérkező kirándulások, melyeknek célja hazánk e legszebb vármegyéi egyikének, a természeti kincsekben és szépségekben dús gazdag Máramarosnak a turistákkal való megismertetése.

Személyi hírek. Vilmos főherceg, a tüzérség felügyelője a hó 14-én, József főherceg, a m. kir. honvédség főparancsnoka pedig 25-én Kassára fognak érkezni. A magyar tudományos akadémia József főherceget és Tisza Kálmán miniszterelnököt tiszteletbeli tagokká választotta.

Éva Andrásné †

Éva Andrásné családját ujjal megrendítő csapás érte. A köztisztviselői állású család koronáját: Éva Andrásné szül. Balásházy Teréziát ragadta el a halál.

Még alig száradtak fel a könnyek, melyek a pár hó előtt végzetes halállal kimúlt egyik családtag sírját öntözték, s íme máris a családi boldogság védszelleme ravatalánál ujjnak meg a rokonkeblek vérvő sebei.

A megboldogult amint a családi körben mintaszerűen töltte be a nő magas szociális hivatását, ép oly szeretettel és tisztelt alakja volt városunk társadalmában minden rétegeinek. A jótékonykodás számos tényei fűződnek emlékéhez; különösen a hatvanas években alakult jótékony nőegylet élén fáradhatlan buzgalommal karolta fel a szegényügyet; előbb mint alelnök, később mint az egyelet vezetője.

Az általános részvét legyen vigasz a megtört szíveknek; vármegyénk érdeműs Vétéranja pedig, kinek homlokáról az elhunyt egy boldog házasság élet aranykorán át simítá el a közügyek fáradalmait, az élet csalódásainak redőit; az emberi sort intőző láthatatlan hatalom akarataiban bölcs megnyugvással vegyen végbúcsút tevékeny élete boldogítottjának földi poraitól.

A halálozást a következő gyászjelentés hirdeti: Éva Andrásné mint férj, gyermekei: Ottília özv. Borúth Elemérné s ennek kiskoru gyermekei: Andor, Gyula és Jolánka; — Ernő és neje Okolicsányi Okolicsányi Klára; — Jolán özv. Farkas Lajosné; — Ilona férjhez Juhász Jenőné, férje s kis fiuk Jenőcske; — Mariska; — Ödön s özv. Éva Kálmánné szül. váradl Szabó Mariska és kiskoru gyermekei: Irén és Margit, valamint a nagyszámu rokonság nevében is mélyen megszorodott szívvel jelenti forrón szeretettel s felejtethetetlen nevének, a legjobb hitves, anya, anya, napa és rokonnak Éva Andrásné, szül. Balásházy Teréziának f. évi május hó 10-én esti 7 órakor, életének 67-ik, boldog háasságának 49-ik évében, agyszélhűdésben történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hiült teteme f. évi május hó 12-én d. u. 4 órakor fog a ref. egyház szertartása szerint a s.-a.-ujhelyi sarkertben levő családi sírboltba szülői hamvai mellé örök nyugalomra tétetni. S.-a.-Ujhely, 1888. május hó 10-én. Aida s béke lengjen a drága hamvak felett!

Különlélek.

(Árvizkárosultjaink segélyezése) érdekében ma egy hete Viczmándy Ödön elnöklete s számos urhölgy részvétele mellett, a megyeháza termében értekezletet tartott, melynek élénk eszmecsere után eredménye lón, hogy a f. év június hó 2-ára a Dianna kertben egy sorsolással, bazárral és táncokkal egybekötött tavaszi mulatság rendezését határozta el. A sorsjátékhoz és a bazárban eladás végett szükséges tárgyak gyűjtés útján fognak beszereztetni. S e célból annak kereszttulitelével városunk lelkes hölgyei felkértek. A nagy sikerrel kecsegtető mulatság kezdete d. u. 3 órakor leend. Belépő jegyek ára 50 kr és 1 ft. A ki 50 kros belépő díjat fizet, kap egy szalag és »jó szív« feliratból álló jelvényt. Az 1 ftot fizetők az esteli táncmulatságban is jogosítva lesznek részt venni. A sorsolás és bazár részére 6 sátor fog berendeztetni és pedig étel, ital, szivar és kávé, cukrászda, tombola és virág sátrak, melyekben tudva, hogy hölgyeink fogják az elárúsítás tisztét végezni, előre is nagy eredményeket merünk jósolni.

(Városi ügyek.) A város képviselő testülete f. hó 5-én tartott közgyűlésében következő tárgyak kerültek napirendre: Olvastatott a városi számvévo-bizottságnak folyó évi ápril 12-én kelt az 1888. évi költségvetés megállapítása tárgyában beadott jelentése s ennek kapcsán a bemutatott költségvetés, mely szerint a kiadások főösszege 52,380 ft 63 krban lett előirányozva, mely összegből a fedezeti rész előirányzott összegét 25,705 ft 52 krban levonván, mutatkozik községi pótladó által fedezendő hiány 26,678 ft 11 kr., melyből 19,036 ft 30 kr. az összes adóemnek, 6479 ft 57 kr. a személy és házadó és 1162 ft 24 kr. a földadó terhél esvén, a községi pótladókölcs. a földadó minden forintja után 44 krban s a többi adóemnek minden forintja után 41,5 krban állapított meg; tekintettel a számvévo bizottság jelentésében elsorolt indokokra, tekintettel továbbá arra, hogy az átmeneti kiadások címen előirányzott összegek, részint felsőbb hatósági intézkedések, részint közszükség alapján voltak a költségvetés keretébe ez év terhél illesztendők és tekintettel végül arra, hogy a költségvetés ellen kisebb régi vélemény, vagy észrevételek be nem adtak, a bemutatott költségvetés a képviselő-testület által elfogadtatott s törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatni rendeltetett. Venglárscsik János kémsényseprő iparos a város köztelékébe felvétetett. A f. évben eszközözendő III. oszt. keresetiadó kivetéshez bizalmi férfiakul Csáko Imre és Csehy Péter előjárósági tagok kirendeltettek. Fendrich Miksa v. tanácsosnak a f. évben kivágott ölfá átvételére vonatkozó jelentés tudomásul vétetett és a »papsor« utcai járda lerakása iránt Brach Samuella a szerződés megkötöttet rendeltetett.

(Himen.) Falkenstein Lipót t.-luczi kórorvos eljegyezte Szécsi Jozefin Kisasszonyt, Szécsi Fáni kedves leányát.

(Május) szép hava eddig nem igen váltotta be a hozzákötött reményeket. Fagyos szentjei Pongrácz, Szervác, Bonifác s a szőlő gazdák réme, következetesek s jelzőjükből, ugy látszik, ez idén sem sokat engednek. A hőmérő higánya az elmúlt hét utolsó napjain 12—6 Celsius közt ingadozott. Kedden délután nagy viharral, menydörgéssel erős jégesőt kaptunk, mely sok helyen tett kárt, a szőlő nem igen vérmes reményekkel biztató zsenge hajításában. A kedvezőtlen helyzet dacára, kilátásunk, hogy az időjárás szépre fordul, fagyunk nem lesz: alapos, mert Falb ur is így jövendő.

(Árvizre jégeső.) T.-Luczról írják lapunknak, hogy ottan a múlt hét keddjén hatalmas jégeső volt, mely az árvíz által megkimélt ősi vetéseket legnagyobb részben semmivé tette. A jégeső teljes erővel majd egy negyedórán át zuhogott s még azután is hogy megszűnt, négyöt ujnyi vastagságu rétegben jó ideig heverték a földön a mogyorónyi jéggolyók. F. hó 10-én d. u. pedig Tarczal és Tokaj határaitban okozott nagy károkat a jéggel szövetkezett záporosó; a jéggel terhes felhő a tokaji magas hegy fölött ketté szakadt s egyik fele Vis irányában Szabolcsnak, a másik E.-Horváti irányában Abaujnak vette útját. A régiek azt tartották, hogy szigorú tél után jégviharos nyárra számíthatunk. Fájdalom, a »kedves« május eddigi garabonciáskodásával máris alaposan belénk oltotta a félelmet, hogy a régiek jóslata szórul szóra beteljesedhetik — quod deus avertat!

(Gyászjelentés.) Özv. Kandó Kálmánné szül. Vladár Klára a maga és özv. Ghiczy Jánosné szül. Kandó Terézia, valamint ennek családja, özv. Szőlényi Józsefné szül. Kandó Zsuzsanna és Kandó Tamás, özv. Vladár Tamásné, Vladár Kristóf, Ervin és Emil ugyszintén a nagyszámu rokonság nevében is mély fájdalommal telt szívvel jelenti a felejtethetetlen, forrón szeretett férj, testvér, sógor, nagybátya s rokon méltóságos egerfarmosi Kandó Kálmán urnak, a Szt.-István-rend vitézének, volt orszgy. képviselőnek s m. kir. miniszterelnöki

tanácsosnak stb. stb., 1888. évi május hó 7-én reggeli 4 órakor, hosszas szenvedés után, élete 78-ik, boldog házassága 51-ik évében bekövetkezett gyászos halálát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 8-án délutáni 1/2 órakor, az evang. ref. egyház szertartásai szerint lakásán (V. ker., Nádor utca 6. sz.) megáldatván, a kerepesi-uti temetőben fog-nak örök nyugalomra helyeztetni. Budapesten, 1888. május hó 7-én. Béke lengjen porai felett! Aldott legyen emléke!

(Véres verekedés) színhelye volt ma egy hete a (gör. kath. husvét első napján) Reichman-féle hecskei „Zöldág” korcsma. Kocsisok, ulanuskok vegyest gyűltek össze, hogy részt vegyenek az ottan szokásos vasárnap délutáni „cseléd-bálban.” Hangosan folyt a multság, míg egyszer csak hogy, hogy nem, de valószínűleg valamelyik cibil dulcineájának kacérkodása az unifornissal adhatott okot az összezördülésre, mely csakhamar valóságos csatává nőtte ki magát. Katonák és cibil harcoltak egymás ellen. Kard, füttykös s egyéb kézbeakadt tárgy volt a pálinkától hevült, megvadult népség fegyvere. A jelen volt egy szál rendőr tehetetlen szemlélője volt a véres sebeket osztó dulakodásnak, addig míg egy a közeli laktanyából elősiető csendőr bátor közbelépte annak véget nem vetett. Ribaj János, Jaremko Ciril katonákat és Volusin Mihály napszámot súlyos sérülésekkel kórházba szállították, a többieket kellő őrizet alá helyezték. A vizsgálatot egyébként ez ügyben katonai és polgári vegyes bizottság erélyesen teljesíti.

(A közegészségügy), melynek főfeltétele a köztisztaság, mindenesetre oly fontos kérdés, mely megérdemli, sőt megköveteli, hogy az e téren általunk tapasztalt és gyakran hanyagságon muló hiányokat, mulasztásokat nyilvánosan aposztrofáljuk, a közönség ez irányú jogos panaszaikat helyt adjunk. Ily módon is használni vélvén azon ügynek, mely tekintve Ujhely város különösen kedvezőtlen egészségügyi viszonyait, oly sok halasztatlan teendő fogantatására inti az arra hívottakat. Hogy ezek közül csak a legfontosabbakat említsük, ott van: a *hiányos csatornázás*, a *Ronyva bűzös álló vize*, a bacillusok, baktériumok valóságos melegágyai. A *víz hiánya*, különösen a főtűcán; az az egy folyton ostromolt megyekut jó meleg nyáron alig ad valami vizet s azért is valóságos harcot kell vívni, míg a vízhozó hozzájuthat. Aztán egyszer csak az ez eset is ismétlődik, a mely nemrégiben történt, hogy a víz folyása mind a négy csövön egyszerre elállt. Hiába lótt, futott, kutatótt rendőr és szakértő, okát máig nem tudják. Szerencsére vagy négy órai pauza után újra megindult. Ezen kérdés után felhívjuk a figyelmet az utcák, udvarok tisztántartására. Lapunk egyik *Barátságos* lakó szavahihető barátja beszéli, hogy ott valóságos „konstantinápolyi” szemétnék garmadája mennek át az átalakulás természetes törvényein. De nem oly messze, a vármegyeháza tőszomszédságában tessék végigsétálni a *Reichard testvérek* udvarán; ez sem enged ám a „konstantinápolyi” jelzéstől. Vagy pedig Róse urnak — a ki mellesleg megjegyezve, évek óta szeszszel telt hordókat tart udvarán — ki engedte meg, hogy a gyalogjáró új kövein utat vájjon az udvarából folyton folyó trágyalének. Ezek azok a dolgok, melyeket a sok közül megemlíteni cél és időszerűnek tartottunk, várva és figyelemmel kísérve a bizonyára nem késő intézkedéseket.

(Regéczi) ó-hutáról értesítenek, hogy ott f. hó 9-én a nagy vihar egy, a folyó víz szélén lévő, nagy fát éppen azon pillanatban döntött le, midőn arra egy Singoszi Erzsébet nevű éltas asszony haladt s a szerencsétlen oly erővel sujtotta agyon, hogy menten halva rogyott össze.

(A közönség részéről) több ízben kifejezett azon óhaj folytán, hogy azon vonalokon, a melyeken vegyes vonatok nem közlekednek, az utazás mérsékelt áru jegyek kiadása által megkönnyebbitessék: f. évi május 1-től kezdve a vegyes vonatu kétszeres árak mellett menetérti jegyek válthatók a miskolczi-szerencsi vonalrészen is, mely jegyek 3 napig érvényesek s a gyorsvonatok kivételével bármely személyvonat használatára jogosítanak.

(Bubics püspök) Óméltósága egyházmegyéjében a jövő hó folyamán körutra indul. Szerető hívei, tisztelői és a papság körében nagyobb szabású fogadtatásra következtető előkészületek történnek.

(A hőkhurut) Tokaj, B.-Keresztur és B.-Kisfaludon járványszerűleg lépett fel.

(B.-Olaszi) község azon lakosai, kiknek házait az árvíz részben megrongálta, részben romba döntötte, az u. n. „cerkó-tábla” földre szándékoznak települni s ez iránti kérvényüket a vármegye közönségéhez már be is nyújtották.

(Sárospatakon) 1888. év május 13-án az általi tanítóképzési ifjuság által az árvízkarosultak és saját zenealapja javára a képezde zenetermében hangverseny rendeztetik. Helyárak: Támlás szék 80 kr. Ülőhely 60 kr. Állóhely 40 kr. Felül-fizeték köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután pontban 5 órakor.

(Öngyilkosság.) Sárospatak város lakói, az ugynevezett Galgóczy-köz körül, egy óriás dör-dülésre riadtak fel f. hó 7-én éjjel 11 órakor, nyugalmukból. Az csendőrlaktanya udvaráról jött a lövészhang. Az odasietők vérebe elterülve találták *Orosz J.* nevű közcsendőrt. Egy éles töltéssel úgy a torkába lőtt, hogy az a fején végig menve, sapkáját is átlukasztotta és messzire ellökte. Az erős férfi nyomban meghalt. Még éjjel bevitték a városi kórházba. Mindenkitől elbucszott s aztán, a mire már réb készült, végrehajtotta, egyik társának fegyverével, az öngyilkosságot.

(Szelhámós.) E napokban egy uriasan öltözött egyén járt Borsiban s a birót maga mellé vevén „vörös kereszt” sorsjegyre pénzt szedett fel, de oly gyanus körülmények közt, melyek igaz járatban volna iránt gyanut ébresztettek; ugyanis egy nőtől egy sorsjegyre 1 ftot, azonkívül egy más írásra, de a melyet tőle visszavett, 5 ftot csak ki és egy csinosan kiállított névjegyet adott neki által „Krausz Ignác Orosháza” címmel. Az erősen ludas „vigéc”-et körözik.

(Élet-halál között) lebeg *Albert Ilona*, kinek nagy megdöbbenést keltő öngyilkossági kísérletéről lapunk múlt számában hírt adtunk.

(A kivándorlás apostolai.) A fővárosi rendőrség ismét leleplezett egy csomó ügynökséget, melyek a kivándorlás előmozdítására alakultak. A nyomozás nagy fáradsággal járt, mert az ügynökök a legfurfangosabb eszközökhöz nyultak, hogy a hatóság figyelmét kijátszák. Mint nemrég a hordárkorsorocium szétugrasztásánál, most is a magyar államvasutak központi pályaházából indult ki a nyomozás, a hová az utóbbi időben gyakran érkeztek meg kisebb-nagyobb vándorló csapatok. E hó 4-én is egy tizenkét férfiből s egy nőből álló kivándorolni kész tót karaván érkezett Budapestre. A pályaházban egy Eichhorn nevű galíciai származású rabviselt ember fogadta őket, ki a rendőrség megállapította, hogy a kivándorlásnak legbuzgóbb apostola. Eichhorn elvezette vendégeit egy sétaterre s itt egy félreeső helyen átöltöztette őket. A parasztruha helyett mester ruhát kaptak, kétségkívül azért, hogy munkakereső iparosoknak látszassanak s könyveben átjussanak a határon. Ezt az átalakulást végig nézte néhány detektív, kiket a főkapitány azzal az utasítással küldött a pályaházba, hogy kísérjék figyelemmel az ügynök és vendégei minden lépését, de senkit le ne tartóztassanak. A sétatérrel a Dunaparttra vonult ki a karaván s itt délután hajóra szállt, hogy Bécsbe utazzék. Az ügynök velök utazott, ugyszintén egy detektív is. Ugyanaz nap este *Splényi Ödön* br. detektívönök, a főkapitányság megbízásából szintén Bécsbe utazott, s az ő kérésére a bécsi rendőrfőnök rögtön intézkedett a kivándorlók és vezetőjük illő fogadtatásáról. A bécsi rendőrség a hajó megérkezése után egy szállig elfogta őket s aztán folytatta a Budapestben megindított vizsgálatot. Kiderült, hogy a kivándorlók kettő kivételével vagy katonakötelesek, vagy sorozás előtt állanak, utlevele pedig egyiknek sem volt. Kiderült továbbá, hogy Eichhorn a bécsi Anchor Line című kivándorlási főügynökség egyik ágense, s hogy Bécsben több ilyen ügynökség van, melyek nemcsak a becsületes kivándorlóknak, hanem a szökevényeknek is szolgálnak jó pénzért utlevéllel. Ezekkel az ügynökségekkel a bécsi törvényszék fog leszámolni, a tótokat pedig legközelebb visszaküldik illetőségi helyökre, hol mint katonaszökevényekkel fog velök elbánni a hatóság, (Bp. H.)

(Sajtóhíba) csuszott a multi szám „Edzés és kényeztetés” c. cikk 1-ső szakaszának 17. sorába. Ott ugyanis e. h. „Az ily nevelés . . . nem . . . edzés, hanem elkényeztetés” — ez olvasandó: „ . . . edzés, hanem *elkeményítés.*”

Az utmutatóból, a magyar és közös közlekedési vállalatok egyidejű hivatalos menetrendkönyvéből megjelent a folyó évi III. (májusi) füzet, mely tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi összes vasutak, a Dunagőzhajózás és tengeri hajóknak legújabb menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való legpontosabb megjelölésével, teljesen megbízható értesítést ad a külföldi vasutakkal és hajókkal való közvetlen csatlakozásról s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely nemcsak utazás alkalmával, de az életben egyáltalában üdvös szolgáltatásokat teljesít és semmi más menetrendkönyvben föl nem található. Egyébiránt megérdemli ezen mű hazai közönségünk hathatós pártfogását azért is, mert megbízhatóság dolgában fölül áll mindazon külföldi importált s idegen nyelvű menetrendkönyveken, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek a külföldi könyvek a magyarországi vasuti állomásokat következetesen német nevekkal ruházzák fel s németül is nyomtatják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoznak, a magyar utmutató ellenben ugy a hazai, mint a külföldi állomásokat saját neveiken nyomtatja ki, értesítés ad a menetidjéről, mérsékelt árakról, bérletjegyekről stb. Szóval aki utazni akar, az vegye meg az utmutatót, amelyben megtalál mindent, amire szüksége van. Ára, 50 kr. postán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapesten, Podmaniczky-utca 17. és az ország valamennyi könyvkereskedésében és vasuti állomási pénztáráinál.

Fehér selyem szövöttek 65 krajczártól
11 ftt 40 krajczárteremt (körülbelül 120 minőségben) öltözet- és darabonként széküldi **Henneberg G. gyári raktára** (cs. kir. udvari szállító) Zürichben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

Jótekonyság adója.

Árvízkarosultjaink javára az elmúlt hóban a következő adományok érkeztek: *Mogyoróska 2 ft*, *Semjén 4 ft*. A szinnai járásból: *Bihary Emil n.-polenai lakos gyűjtése 9 ft 20 kr.* *Haidinger Ottó dubravai l. gyűjtése 8 ft 40 kr.* *Gábor Béla papinai l. gyűjtése 12 ft 76 kr.* *Lehoczky Endre szinnai l. gyűjtése 24 ft 20 kr.* A debreczeni István gőz-összesen **54 ft 56 kr.** A debreczeni István gőz-malom-részvénytársulat adománya **50 ft.** Nagymalom-részvénytársulat adománya **50 ft.** Kolonay vásárhelyi körjegyző mihályi járásból: *Kolonay vásárhelyi körjegyző gyűjtése 5 ft 20 kr.* *Rozgonyi Gy. rákóczi körjegyző gyűjtése 8 ft 91 kr.* *összesen 14 ft 11 kr.* A szerencsi járásból: *Rátka 22 ft 91 kr.* *Zombor 11 ft 59 kr.* *T.-Szada 19 ft 21 kr.* *Berzék 9 ft 76 kr.* *L.-Bénye 12 ft 11 kr.* *Tálya 14 ft 25 kr.* *Monok 24 ft 42 kr.* *S.-Hidvég 8 ft 59 kr.* *Mád*) 283 ft 74 kr.* *összesen 306 ft 58 kr.* *Komlóskai fiatalok 7 ft.* A s.-a.-ujhelyi gyártelepi egyesület (hangverseny jövedelem) **24 ft 25 kr.** Nagymihályi takarékpénztár **50 ft.** A központra begyűlt s eladott élelműek eladási ára **148 ft 41 kr.** **Összesen 660 ft 91 kr.** Hozzáadva a lapunk múlt számában kimutatott főösszeget, **3422 ft 02 krt.** Az összes eddigi gyűjtés eredménye: **4082 ft 93 kr.** (Lapunk 18-ik számában ezen rovatban közölt kimutatást oda módosítjuk, hogy Kiszte község adott 27 véka élelműt és 2 ftt, *Gercesely pedig 7 véka élelműt és 13 ft 71 krt,* nem mint ott tévedésből fordítva olvasható.)

TANÜGYI ROVAT.

Edzés és kényeztetés.

(Folyt. és vége.)

Vannak gyermekek, kik jeles észbeli tehetségekkel vannak a természettől megajándékozva; akik előtt a szellemi munka nem fáradság, a tanulás édes kötelesség; akik a szülőikben örömet, idegenekben bámulatot gerjesztenek. Sietnek is szellemének tápot nyújtani és tanulnivalóval tülhalmozni őt! A gyermek szellemileg szépen is fejlődik, az ismeretek, talán eszmék, egész tárháza áll rendelkezésére; de ha közelebbről vizsgálják e jelenséget, úgy tapasztalandják, hogy gondolkodása és tanulása felületes, viselate elbizakodott, későbbi éveiben nagyszorgalmu iskoláirai tülhaladják és ő maga az élet zajába vész, élveibe merül s könnyelműségének, vagy ama folyton emésztő belső tüznök lesz áldozata, mely szellemének világosságát adott. (Lord Byron, Rafael Ranti s mások.)**)

Ebből következik, hogy koracérett gyermekeket a tanulásban nem elősegíteni, hanem hátráltatni kell; hogy hagyjuk őt vidám gyermeknek lenni addig, míg ez csak lehetséges. „Késedelmezni tudni, midőn nevelésről van szó, nagyon szükséges művészet” mondja egy helyen Marion.

De vannak gyermekek, kiknek lomha testükhöz hasonlóan gondolkozásuk is igen lassu. Ezeknél éppen az ellenkezőjét kell annak tenni, mint az élénk eszűeknél; testileg, lelkileg gyakorolni kell őket, hogy edződjenek, tükélyesüljenek.

Valamint a testet, ugy a lelket is el lehet kényeztetni. Ha a nevelők az önmunkásságot nem élesztik a gyermekben, mindent a szája adnak (ezt ugy szellemi, mint testi értelemben véve), őt minden fáradságtól megkímélik, tétlenségre kárhoztatják, helyette gondolkodnak, *vele semmit sem találhatnak ki*, dacoskodásait, indulatos kitöréseit szilárd kézzel nem fékezik és ha mindent megadnak neki, amit csak kíván s ha az *anya és anya eljárása nem összhangzatos*: lelke eltesped, elzsibbad, akarata elbénul s mikor az ilyen az életbe lép és kezét eleresztik, szánandóbb lesz, mint egy magára hagyott gyermek. (Azok sem szeretnek komolyan gondolkodni, kik ifju éveiket elbeszélések és regények okatlan olvasásába ölik.)

A lelkileg elkényeztetett ember nem önálló gondolkodó, itélőképessege gyenge vagy semmi, és azért szellemileg másnak a szolgálja, a tekintélynek örökös rabja. Kevésbé szokta venni azt, hogy *mit* mondott valaki, mint inkább azt, hogy *ki* mondta. Magába szállni, az okok mélyére hatni, a következményekre gondolni nem szeret; a nagyobb szellemi munkától érett korában is visszariad, mindennek csak a könnyebb végét keresi.

Tulságos aggodalom az, midőn az anya 8 – 9 éves egészségese fia nem akarja tanulása fogni, őt iskolába küldeni, mivel neki még megárhát a tanulás. Az ilyen mosolyra indítja az embert. Hogy a test ügyességben is fejlődjék, szükséges hozzá a szellemi munkálkodás.

Soraim végére értem. A tárgyat korántsem

*) Mád ezen kívül 100 ftt az orsz. vízkárosultak részére is adományozott. Szerk.

**) A taptstálás igazolja, hogy a csoda- (rendesen gyenge testalkatu, *időse*) gyermekek az ember középképletidejét el nem érik; a szellem náluk az életerő rovására fejlődött. — Némely beteges (görvélykór, aszkór) gyermekek szellemi tevékenysége igen nagy; ezek élete azon lámpához hasonlít, melynek kanóca nagyobb lánggal ég, de olaja annál inkább fogy. — Ismét vannak gyermekek, akikben a szunnyadó tehetséget nem ismerhetik fel. Buffont, Linnét, Newton, Pestalozzit mint rosz eszű tanulókat ismerték.

meríttem ki, mert én még a szélsőségek közül is csak egynehányat említettem föl s igyekeztem pár vonással kimutatni azt, hogy a test nevelése körüli eljárás mily hatással van a lélekre s viszont a megzavart összhang az egyén életére stb. Főtörkvésem volt, hogy a gyermekeik boldogságát szívükön viselő jó szülők figyelmét az általuk követett nevelési eljárásukra irányozzam és éles ítélethozatalra készítsem. Ha abbéli célokat csak némi részben is elértem, fáradságomért dusan vagyok megjutalmazva.

Részemről véghetetlen nagy hibának tartom, hogy nemzeti irodalmunk szűkölködik oly kitűnő munkák nélkül, melyek a fiatal szülőt Ariadne-fonalaként kalauzolják a nevelés nagy utvesztőjében; hogy bölcsészeink, paedagogusaink nem tudtak még elegendőképpen a művészetek művészetét, a legnemesebb mesterség iránt hajlamot plántálni a szívekbe és a nemes növényt annyira meghonosítani, mint amilyen otthonos már az nagy Németországnak még a legszegényebb kunyhóiban is.*) Őket terheli a vád, hogy Ponson du Terrail vagy Dumas regényei mellett hölgyvilágunk lelkének országát komolyabb, de sokkal nemesebb, jövő hivatásukra előkészítő, vonzó és szép stílusú művek által meghódítani (két-három író kivételével) nem iparkodnak. Ily művek hivatva volnának a nagy anyai szeretet temploma elé az okosság, a jövőbe-pillantás, a jártasság szent és diszes csarnokait fölépíteni és mindenkinek elméjébe vénsi a most, régóta és örökre felállított elvet, (mely alól a kivétel igen ritka), hogy:

»A család, a község oly tagokkal, az állam oly polgárokkal, az egyház oly hívekkel rendelkezhetik csak, mint a minőket a család nevel.»

— 8 — I.

Meghívás.

A zemplén vármegyei ált. tanító-egyesület gálzszei járási körének ez idei tavaszi gyűlése f. hó 22-én regg. 9 órától kezdve Töke-Terebesen az állami el. iskola egyik tantermében fog megtartani, melyre a t. tagtársakat és tanúgy barátait ezennel tiszteletteljesen meghívni van szerencsém.

Tárgyai: 1. Gyakorlati tanítás: »A földrajzi előfogalmak bemutatása a besz. és ért. gyakorlat alapján. Előadja: Formády I. 2. A rendszertre való szoktatás c. neveléstani tétel felett értekeznek: Hidvégi A. 3. Beszámolás a három évi működésről. 4. Tisztujtás. 5. Indítványok.

T.-Terebes, 1888. május 10.

Takács Sándor,
körelnök.

Egyesületi élet.

Meghívás

a zemplénvármegyei orvos-gyógyszerész egyesület f. évi május hó 24-én d. u. 3 órakor S.-a. Ujhelyben a vármegyei háza nagy termében tartandó közgyűlésére.

Tárgyai: Karsa Ferenc előadása: Az orvosi és természettudományi magyar műszavakról. 2. Dr. Rátz István mint vendég: A pálinka iszákosságról. 3. Dr. Reisz Gedeon: Casuistika, beteg bemutatással. 4. Folyó ügyek. A közgyűlésnek első két tárgya közérdekű lévén, az nyílt ülésben fog tárgyalatni, melyben a t. c. nagyközönséget is szívesen látja az egyesület.

S.-a.-Ujhely, 1888. május 10.

Dr. Chyzer Kornél,
egyesületi elnök.

E nagyfontosságú irodalmi és társadalmi értekezlettel (fűszerezett ünnepélyt melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe, mely méltán megérdemli, hogy e jeles szakférfiak hazafias buzgalma, ezuttal is a művelt közönség tömeges megjelenésével legyen jutalmazva. Szerk.

Számadás.

A gyártelepi dalárda által 1888. május hó 5-én a zemplénvármegyei árvizkárosultak javára rendezett dal- és táncos egybekötött mulatságról. Bevétel volt: belépő-jegyekből . 116 ft 10 kr. Felülfizetésekből 14 ft 35 kr.

Összesen . 130 ft 45 kr.

Kiadás volt összesen 106 ft 20 kr. Levonva a bevételből a kiadási összeget, maradt az árvizkárosultak javára 24 ft 25 kr.

Felülfizettek: özv. Borúth Elemérné 1 ft 50 kr., Rátz János 1 ft 05 kr., Fehérvári István, Tokár József, Kiss Ödön, Rieder Engelbert, Pékár Gyula, id. Kucsera Ferenc, Kurcsinszky N. 1—1 ft, Nagy Béla, Kalla Sándor, Kovács János, Bodeczky Gyula, Faragó Lajos, Bombora István, id. Bezdek Róbert, Doberstberger Nándor, Vona

*) Ennek dus kamatait, mint érett gyümölcsöket élvezi is ez ország! Különben, hogy mondhatta volna annak nagy fia, Bismarck, ama emlékeztetés szavakat, hogy *ők mindenek felett csapatják magasfokú mivoltágával* dicsekedhetnek és a jövőbe vetett bizalmuk az okból is rendíthetetlen. (1888. évi febr. 6. beszédj.)

tovcis Lászlóné 50—50 kr., Hilbert József 30 kr. Összesen 14 ft 35 kr.

Fogadják a nemesszivü adakozók az árvizkárosultak részéről is hálás köszönetünk nyilvánítását.

S.-a. Ujhely, 1888. május 9.

Gruber.

CSARNOK,

Néhány szó a nyilvános felolvasásokról és ezek hasznáról.

II.

De hathatósan támogatja ezen legidősebb divatot a *mindennapi élet tapasztalata* is. A mindennapi tapasztalat pedig azt tanítja, hogy eltekintve attól, hogy az írás és olvasás mestersége még mai napság különösen honunkban nem, a nagy tömegek *egyéni* sajátja, még azok részéről is, kik bírják, szívesebben hallgatnak meg élőszóval bármi, sem mint ugyanazt nyomtatva olvassák és sajátítják el. Az élő előadás tehát, amellyel, hogy a fáradságos olvasást fölszögessé teszi, még egy ránk nézve igen befolyásos törvénynek is hódol, t. i. a *tétlenség* (inertia) törvényének! Fokozza továbbá azon inger is, mely a *társulás eszméjében* rejlik és mely azon lelkesítő öntudattal van egybekötve, hogy ugyanazon előadás nemcsak egyedül a mi, de még százok lelkét foglalkoztatja és hódítja meg. Mert képzeljük csak, minő hatással bír reánk nézve egy *telj* ház előtt tartott — mondjuk — színi előadás és viszont annak az ellenkezője! S mennyire inkább fokozhatja még ezen benyomás hatalmát, az előadó személyisége, hangja, taglejtése, arcvonásai és egyes mozdulatai, szóval az *élő* szóinak hatalma, szemben a hideg, mozdulatlan, holt, írott vagy nyomtatott betűvel! Innen magyarázható csak, mily varázs hatalommal bír némely szónok vagy költő előadása ezernyi hallgatóra, ha t. i. lelke érzelmeit megfelelő hanglejtéssel bírja kísérni, ha azt a mi szíve mélyéből fakadt, megfelelő szavakban tudja kifejezésre juttatni. Kik hallották, megéneklék nagy fiának, »a legnagyobb magyarnak« Kossuthnak tulajdonítják ezen varázshatalmat oly mérvben, hogy azon benyomásokat, melyeket lángoló szavai az *ifjak* szívében tettek volt, még 40 év múltán sem veszítettek varázsukból, oly annyira, hogy visszaemlékezésök az *öszhajú* aggyatánokban az ifjuság álmát, az ifjukor ábrándjait ismét és újra varázsolják elő!

S lehet is, hogy a politikai harctér eme fegyverei oly hatásosaknak bizonyulván a sokaságra nézve, a békeidőszakokban szándékosan vitettek át a tudomány síkjára is, legalább kísérlettel végezt! Tény, hogy az alkotmány vizsgálódásával, a szabadelvű törvényhozás megkezdésével, a nép művelődési igényei is nagyobb lendületet vettek. Ugyanis új jogok, új kötelezettségekkel járnak és az általános szavazat érvényesítése, valamint az önkormányzati rendszer életbe léptetése, lehetetlen, hogy annyi befolyással nem bírt volna, miszerint a legtöbb élvezőiben és e gyakorlatiban ama kötelezettséget nem kellett volna, miszerint csak saját érdekében cselekszik valaki, ha hiányos ismereteit a legolcsóbb és legkellemesebb módon kiegészíti, öregbíti!

Valamint tehát a mindennapi élet tapasztalata, úgy — végre — a *józan ész bírálat* is, csak a nyilvános felolvasások megtartása mellett szól; midőn ugyanis hangoztatja, hogy a szellemi életnek is csak *vegyes* táplálékra van szüksége és csak a mellett boldogul. Indokolt tehát, ha akár a szelleme, akár a testi foglalkozás bevégeztével, oly szórakozással élünk, mely rendes napi munkáktól elüt; szóval egyhangú megszokott foglalkozásunkba némi változatosságot hoz. Tényleg is sokkal inkább felel meg egészségügyi szempontból az ilyen szórakoztatás, mintha napi munkánk befejeztével, egy füsttel megtelt kaszinó, vagy korcsma-helyiségben keresünk üdülést, vagy plane szórakozást abban, hogy kifárasztott elménket ismét valami olvasmányra irányítjuk, vagy üléstől megörnyedtet testünket újra kártya asztalhoz szegezzük. Kik azon boldogok sorából valók, hogy egész idejük, szabad idejük és csak szórakozásra születtek, a változatosság kedvéért neki ülhetnek a kártyának is, hisz végtére a szabad természet végtelen szemlélete szintén unalmassá válhat; de, nous autres, kik csak annyit élvezhetünk, hogy épp élünk, ha a rövid szünidőt másképpen, mint ésszerűen, azaz egészségünk fenntartására fel nem használjuk, saját énjünk ellen vétkezünk.

Mindezekből kifolyólag, ceterum censeo, sup- lican praelectiones epe continuamus!

Mint eddigéig tehát, úgy továbbra is, csakis jót, szépet és hasznost kell nyújtani a közönségnek: és ez által a jó izlés elsajátítására, az észszerű (kivált egészségügyi) nézetek terjesztésére és a nemes iránti érzék fejlesztésére hatni. Föltesz- szük is, hogy az orsz. gyógysz. egyesületnek ismeretterjesztő estélyek rendező bizottsága, nemes

és magasztos hivatása és feladatától áthatva jó- eleve *megválogatja* a 2-ik cyclus alkalmával feltá- lalándó szellemi tápot. Nem egyből sokat, hanem mindenből valamit legyen a jelszava! E mellett kiváló suly fektetendő arra, hogy különös tekintettel a hallgatóság női részére, a *legfőbb egy óra hosszára* kiterjedő anyag, a hallgatóság *iszlé- séhez* és műveltségi fokához mérten, könnyen folyó irányban legyen feldolgozva és mi fő meg- felelő felolvasó által előadva, mindenkor és minden körülmények közt csak *mulatva* oktasson! E tekintetben az I. cyclus alkalmával felolvasásra jutott »A napsugár mint munkás« című dolgozat való- ban mintaszerű.

A magunk részéről pedig szívesen elvállaljuk, hogy a különben is a nyilvánosságának szóló fel- olvasásokat, estélyenként a külfölddel is megis- mertetjük és vagy az »Ungarische Revue«, vagy pedig a »Blätter für liter Unterhaltung« hasábjain érdemileg is megbeszéljük, mi mindkét fél érde- kében csakis nagyon kívánatos lehet. Mert meg vagyunk győződve, hogy a tárgynak *gondos és lelkiismeretes* tanulmányozása alapján készült érte- kezéseket a művelt hallgatóság mindenkor *tetszés- sel* fogja fogadni és a felolvasót magát, hasonló termék megteremtésére serkenteni.

Dr. Weisberg Zsigmond.

KIMUTATÁSA

a zemplénvármegyei nyilvános közkórház 1888. évi április havi beteg-forgalomnak.

1888. márc. 31-rol ápolás alatt maradt	1888. ápril. 30-ig ujjonnan felvett	Ápoltak összege	Ezek közül elbo- csátattak				Összes fogynak	A hó végével apo- lás alatt maradt	Az ezen idő alatt fel- merült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlán	Meghalt			
56	54	110	64	—	—	9	73	37	2161

Tokár József,
alorvos.

Dr. Schön Vilmos,
főorvos.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésenyésztésünk állapota ma és az azt tár- gyaló irodalom.

— Néhány részlet szerzőnek sajtó alatt lévő »Sertésenyésztés« című művéből. —

III.

Tenyész célok.

Valamely állatra akkor mondjuk, hogy hasz- nos, ha a kitűzött célnak megfelel. A célok azon- ban többfélék és nem léteznek oly állat, mely mind- egyiknek képes volna megfelelni.

Lássuk először a gyorsfejlődésű sertéseket. Ezek könnyen hiznak, vérmérsékletük nyu- godt, csontjaik finomak. Már ennyiből is tapasztal- hatjuk, hogy e fajtanál a megfelelő tartás csak az is. tállózás lehet. Az extensív kezelésnél táplálékukat nem kereshetnék meg elegendő mennyiségben fi- nom csontozatuk miatt sem, de testük sulya sem engedi a gyors mozgást huzamos ideig. Az is- tallókra nagy gond fordítandó, legyenek tiszták és rendszeresen szellőztetve. A táplálékot mindig készen kapják e sertések, így gyorsan nőnek és hiznak. Részükre legyen egy elkerített hely fen- tartva, melyen vizeztető is van; ennek a forró na- pokon jut nagy szerep.

Különösen a kis angol gyors fejlődésű faj- ták kívánnak ily tartást.

Ha ellenben az állatokat arra kényszerítjük, hogy táplálékuk egy részét maguk keressék fel, a célra oly fajtákat fogunk választani, melyeknek csontozatuk erős, mérsékletük élénk, szőrzetük gazdag, hizékonyságuk megfelelő és emellett ed- zettek.

Ilyen pl. a mangalica sertés. A sertés- tartásnál a végcél tulajdonképpen mindig egy, t. i. annak terményeit felhasználni. De a mint változ- nak a körülmények, szükségképpen kell változni a tenyészcélnak is; mert ha egyhelyütt a húsz- sertés, másutt a zsír és szalonna-sertés fizeti ki ma- gát jobban, úgy tenyésztésünk is e szerint módo- sul. A hússertések rendszeren mindjárt fogyasz- tatnak, ennél fogva piacaik inkább nagyvárosok- ban lelik fel. A célnak akkor felelnek meg legin- kább, ha húruk zsírral átszőtt, (de nem szalonnás) és finom, tehát mind a sütésre, mind a főzésre alkalmasak. Ilyen húst a kis és gyors növesü faj- ták szolgáltatnak, melyek már 8—10 hónapos ko- rukban kis költséggel jól meg hiznak. Itten a sza- lonna és zsír nem jönnek figyelembe, ha e serté- sek a jelzett kornál idősebbek, úgy a fentebbi cél- nak már kevésbbé felelnek meg.

Nagy előnye az ily tenyésztésnek, hogy a befektetett tőke gyorsan hozza meg kamatait. Ott, hol a hús sás lében főzetik és hidegen lesz fogyasztva, szintén e sertések tenyésztendő.

Mem úgy van, ha szalonna és zsír előáll- tása a főcél. Ekkor azon fajták fognak a célnak

legjobban megfelelni, melyeknek szalonnája kemény, zsiruk tetemes és sonkáik szépek.

E tulajdonokat leginkább a nagytestű sertések egyesítik magokban. A hús itt kevésbé értékes, rendszeren főzésre szolgál. Itt önkénytelenül is eszünkbe jut, a mi oly messze földön híres mangalica sertésünk. A hol ezeknek van keletjük, ott maradjunk saját fajtáink mellett, ne kapkodjunk mások után — még ha törzskönyvezve vannak is — de ipakrodjunk a kevésbé kifejlett tulajdonokat javítani; szóval fajtáinkat nemesebiteni.

IV.

A sertésekről vezetett jegyzékek és a törzskönyvekről.

Munkám előbbi részeiben leírtam a rokontenyésztés előnyeit és hátrányait valamint a kereszteszésekét is; nézzük most, hogy hol lehet és kell állatainkat törzskönyvbe vezetni és hol lehet csak jegyzéket alkalmazni; melynek hitelessége a tenyésztő erkölcsi kötelessége. A tiszta vagy rokontenyésztésnél célunk leginkább a tenyészállatok eladása, ezeket törzskönyvbe fogjuk vezetni, mert ilyenképen hitelesen bizonyítható a kérdéses állat egész eredete stb. Ha az nincs bevezetve a törzskönyvbe, nem tekintetik a tiszta tenyésztésből eredőnek.

Eltelkintve ettől, minden rendes tenyésztésnél szükségesek a pontosan és lelkiismeretesen vezetett jegyzékek. Ezeknek sok hasznuk van. Az állatoknál láthatjuk nem csupán a tartást és ápolást, hanem hogy azok mit örökölték át, használható e valamely kan a további tenyésztésre, nem csökkent e a szaporaság, milyen a test fejlődése stb.? Könnyen kiválaszthatjuk a tenyésztésre alkalmas egyedeket, a melyek tenyésztőnknek csak javítani fogják; ezt jegyzetek nélkül ilyen helyesen soha sem vagyunk képesek tenni.

Következő jegyzékeket szükséges alkalmaznunk:

1. A párzástól vezetett, e következő részekből áll: a) száma vagy neve a tenyész kocának; b) neve a használt kannak; c) a párzás pontos ideje; d) megjelölése a napnak, mikor a fiadzás történt; e) száma és neve a malacoknak; f) a malacok száma, mit jelzések kaptak.

A kocák száma vagy neve legcélszerűbb, ha egy táblára iratik és az istállóban ki lesz függesztve, ezenkívül a táblára irandó még a mala-

cozás körülbelül előrelátható napja. Az állatok jelzése az elválasztás után tehát 5—6 hetes korban történik. Erre egy keskeny vasból készült eszköz szolgál, melybe számok tehetőek; az évszámot a jobb fülbe vessük és elég csak az utolsó, míg a bal fülbe a sorszámot nyomjuk.

2. Jegyzékek a malacokról.

Ezek következő tételekből állanak: a) a malac száma; b) a kora pontosan; c) színe és jelei; d) megjelölése melyektől származott; e) megjelölése a törzsnek; f) a cél kitétele (tenyésztés, eladás és hizlalás stb) g) különféle észrevételeknek szánt hely.

Ha a sertések tömegesen lesznek hizlalva, úgy célszerű erről is egy külön jegyzéket vezetni.

3. A tenyésztésre használt állatokról vezetett jegyzékek részei: a) a tenyészállat száma és neve; b) a külsőnek pontos leírása; c) kora; d) az eredet; e) a törzs; f) élsúly a kinőtt állapotban; g) a párzás napja és megjelölése a kannak; h) a fiadzás napja, a malacok száma és neve; i) a tenyésztésre szánt malacok megjegyzése; j) észrevételek rovata.

Ily jegyzékek fontosak egy rendezett tenyésztésben, legyen az kisebb, vagy nagyobb. Ha átvizsgáljuk e tételeket, meggyőződünk arról, hogy ezek birtokában képesek vagyunk úgy magunknak, mint bárkinek pontos és kimerítő választ adni. Előny ez mind a tenyésztőre, mind a vevőre. Különösen a tiszta tenyésztetekben nélkülözhetlenek e jegyzékek, mert ezek hiában legtöbbször nem leszünk képesek valamely mutatózó baj okozóját felismerni, így azt tovább használva tenyésztésre, abból nagyon is jelentékeny kárunk lehet.

Csapó Lajos.

Nyilt-tér. *)

Óvás!

A zemplérvármegyei Casinó választmánya közhírré teszi, hogy a Casinó kizárólag csak oly számlákat fog kifizetni, amelyeknél a megrendelés, az igazgatóság

*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

valamely tagjának írásbeli utalványával lesz igazolva; igazgatósági utalvány nélkül bárki által tett megrendelések vagy hitelbe tett vásárlások a Casinóra nézve nem kötelezők.

Kelt S. a.-Ujhelyben, a zemplérvármegyei Casinó választmányának 1888. évi május hó 8-án tartott ülésében.

Hammersberg Jenő s. k., Lehoczky Sándor s. k.
alelnök. egyl. titkái.

Egy erdő-bényei lakház kert és tág pincével, valamint 2 db szőlő, melyek egyike a lizkai határban, szabad kézből eladandó. — Bővebb értesítéssel szolgál MOLNAR DANIEL ur E.-Bényén, és Toperczer Ödön ügyvéd, Szepes-Váralján.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

HIRDETME NYEK.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapesten,

KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSTÁLY: Külső Váci-ut 1696-1699

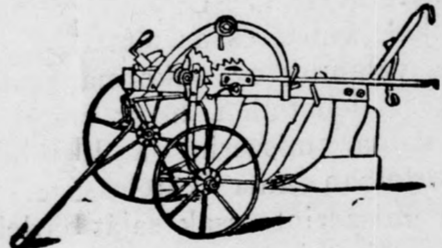
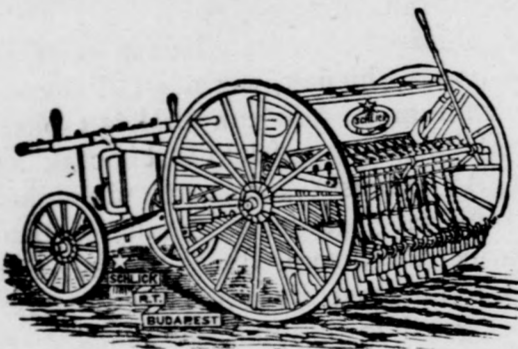
Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph“

sorvetőgépek.

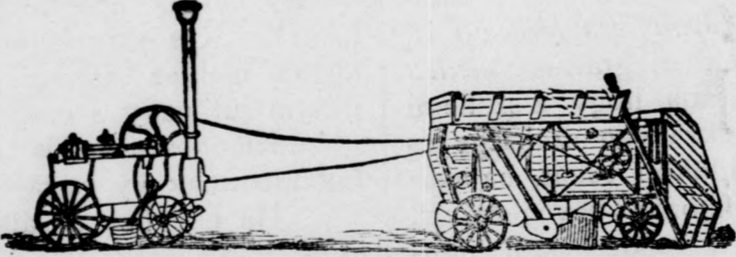
Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre:

arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Schlick-féle szabadal. egyes-, royal-, kettős- és hármás-ekék, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle ered. egyes-ekék, ka. páló, töltőgép és porhánító ekék stb.

Gőzeséplők, járgányeséplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek

Előnyös fizetési feltételek

6-12 Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jószágú termékeket képes létrehozni, mint a 12-20 milyen a

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében felülmúlja az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A **LENCK-kávé** kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint **magyar gyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R.** ur Kassán.

Bizonyítványok által a legmelegebben ajánlatik a bécsi klinika tanáraitól.

Ezen zsiradék 15 perc alatt lehámozza fájdalom nélkül a legfelső bőrréteget, megnyitja a likacsokat, eltávolítja a pattanásokat, ragyát, foltokat és hegedéseket; az arcz finom és üde színt kap. **Siker biztosítottatik.** Ára 5 frt, próbadozoz 3 frt. Ezen gyönyörű szép arcz-bőr fentartatik, a 2. számú tejcrème á 2 frt és 3-mas számú növény-pouderral á 2 frt. Kapható a 200 év óta fennálló illatszertárban

Heinsch M.,

BÉCSBEN, II. ker., Praterstrasse 30. szám.

Szétküldés készpénz vagy utánvétellel.

Névre és címre vigyázni, ártalmas hamisítványoktól óvakodni kell.

JELES MINŐSÉGŰ

Portland- és Román-cément

valamint

cémentlemezek

rendkívül olcsó

gyári áron mindig készletben kaphatók

Benczur mogyoróskai cementgyárának

kassai nagy raktárában.

Kérdések és rendelmények

levélben „Benczur cémentraktára Kassán“ vagy sürgönyileg „Benczur Kassa“ cím alatt kéretnek.

1841. sz.

Tk. 1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s. a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhi rre teszi, hogy Kovács Ferencz tályai lakos végrehajtatónak ifj. Hajdok István végrehajtást szenvedő elleni 170 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében ifj. Kacsár József szentesi lakos által 6484/1887. tk. sz. a. tett utóajánlat következtében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir. helmezi kir. járásbíróóság) területén levő, Szentes községe és határában fekvő, a szentesi 42. sz. tjkvben A I. 2-10. sor-szám alatt foglalt 3/4-ed volt urbéri kültelekből ifj. Hajdok Istvánt illető 2/8-ad részre 362 frt 50 krbán, az ugyanazon tjkvben A I. 1-4 sorsz. a. foglalt s dézma váltással terhelt szőlőtől szinte ifj. Hajdok Istvánt illető 2/8-ad részre 212 frtban, a szentesi 271. sz. tjkvben (160-165.) hr. sz. a. foglalt belsősgéből s 27. ö. i. sz. házból ifj. Hajdok Istvánt illető felerészre 400 frtban, a szentesi 200. sz. tjkvben A I. 1-7. sorsz. a. foglalt 3/4-ed kültelekből ifj. Hajdok Istvánt illető s időközben 2832/84. tk. sz. a. kelt végzéssel Abaházi Jánosra átírt 1/4-ed részre 107 frt 50 krbán, végül a szentesi 157. sz. tjkvben A I. 1-9. sorsz. a. foglalt 3/4-ed kültelekből ifj. Hajdok Istvánt illető felerészre 472 frt 50 krbán ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi május hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Szentesen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól igen, azonban a szentesi 42. sz. tjkvbeni külbirtok 26 frt 60 kron, a szőlő 25 frton, a 271. sz. tjkvi jutalék 15 frt 90 kron, a 200. sz. tjkvi birtok 24 frt 10 kron, végül a 157. sz. tjkvi külbirtok 28 frt 40 kron alól eladatni rem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 36 frt 25 krt, 21 frt 20 krt, 40 frtot, 10 frt 75 krt és 47 forint 25 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. márczius 19-én.

Kolos Gyula, kir. törvényszéki bíró.

SZENTGYÖRGYI VILMOS

fűszeráru-, csemege-, bor-, ásványviz-, rövid- és diszműáru kereskedése Sátoralja-Ujhelyben.

Szíves figyelembe ajánlja bel- és külföldi

EZ IDEI FRIS TÖLTÉSŰ
természetes ásványvizek és forrás-termények
GAZDAG FŐRARTÁRÁT.

Figyelmet fordítottam a vizek töltésénél, hogy az oly időben történjék, midőn a víz alkotászeire többé a tavaszi föld árja befolyással nem lehet.

Az ásványvizek elhelyezésére és kezelésére különös nagy gond fordítottik.

Árunkkal csakis a legkiválóbb minőségben s legjutányosabban szolgál.

Lovagló-, vadász-, utazó- és fürdőszerek.

Lőpor és lőszer raktára.

2-3

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen a **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénav csekélyebb jelenléte megóvjja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a felig kötött szénav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testére be való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét, hogy a hol szabadszénavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen a tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klímátikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyünk Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Baumberger, Dr. Duschek** s.b. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Fiumében KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos forrktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványviz-szállítónál, Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Hegedük, hangszerek és összes felszerelv.

1888-iki friss töltésű

bel- és külföldi ásványvizek
a legjutányosabb árban kaphatók

REICHARD GYULA

kereskedésében S.-a.-Ujhelytt.

Ugyanott a **Carbolineum Avenarius fafentartó olaj** forrktára S.-a.-Ujhely és környékére, eredeti gyári áron. Fa-minták és nyomtatott utasítások kívánatra ingyen küldetnek.

3-3

„Azienda” bizt. társaság főügynöksége.

Gyermekjáték raktár.

Mindenféle friss vetemény-magvak.

Tk. 441. sz.
1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tahy Gyula, Ugarkovics szül. Tahy Emilia és özv. Tahy szül. Noviczky Teréz, mint uéhai Tahy Nándor örökösai végrehajthatóknak Schusztér Alajos és neje Zeilner Mária mint jogutódai végrehajtást szenvedők elleni 1050 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék (a homonnai kir. járásbíró) területén levő Izbugya-Béla községének határában fekvő, az izb.-bélai 5. számú tjkben A I. 1-22. sorszám alatt foglalt nemesi birtokból 3/4 részben özv. Schusztér Ignác szül. Régl Gabriellát illető jutalékra az árverést 1413 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi május hó 25-ik napján délelőtti 9 órakor Izbugya-Béla község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 141 ft 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. évi november hó 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminisztr. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, 1888. évi február 24-én.

Hornyay,
kir. albiró.

JAKOBOVICS ARMIN

az első zemplénmegyei honi bútór-csarnok tulajdonosa

Sátoralja-Ujhelyt, főtér (Matyasovszky-féle ház)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden verseny fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben, ilyenmü egyedül létező

BUTOR TERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemeshelyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitünő **asztalos-éskárpitos-bútorok**, valamint **fantasie- és disz-bútor** s legegészségesebben teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadóterem**ek részére a most divatozó fanemekben és a **legújabb alakban**; nemkülönbön **szalóngarnitúrák** különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző **jutányos árak** mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki **igényeinek megfelelően** teljes megelégedésére a **legolcsóbb gyári árban** szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt **tükör- és képraktáramat**, valamint minden nagyságu **ércszótárazat**- (imitáció) és **ásványkoporsóimat**, melyek oly rendkívüli olcsók, hogy csak annyiba kerülnek, mint egy fakoporsó.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

3 12

Czigelkai

LAJOS-
forrás.

Jó tartalmu alkalmasuraitikus natronsavas ital. Elsőrendű **Gyógyviz.** Orvosi tekintélyek által kipróbálva és legjobban ajánlva.

ISTVÁN-
forrás.

Legdusabb szik- és szénadtartalmu **Borviz.** Elosztatja a gyomorbajokat és előmozdítja az emésztést.

Gróf ERDÖDY ISTVÁN ö excellenciájának
forrás kezelősége
Czigelkán, Sárosmegye,

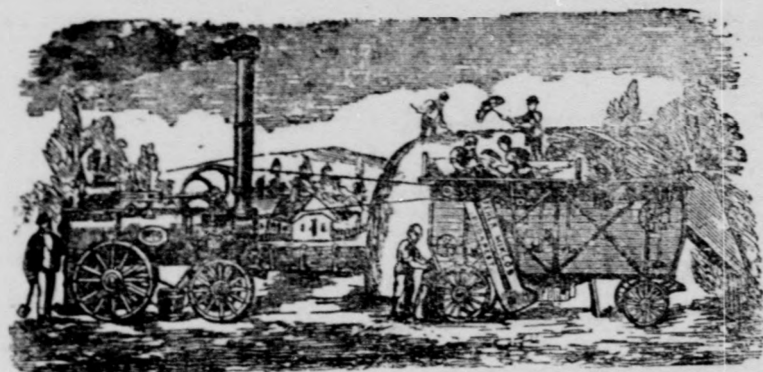
FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigényőke és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,

Budapest, üllői ut 25 sz., Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat,

melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tűzveszélyt elhárító anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

felülmulhatlan munkaképességű

48", 54" és 60" széles vaskeretű gőzcséplőgépeket,

két szab. s kiváló fontosságú szerk. utasítással, és pedig:

a) az új, maguk között négyszögű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott **tőrekrosta**, mely által a **tőrekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**

b) a meghosszabbított **rázó-asztal**, mely a szalmának egy második kirázását eszközli s miáltal a **szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza**, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstatáltak.

— Azonkívül ajánlom —

2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiljaimat

hozzájuk tartozó **pánczélszeges cséplőgépekkel**, valamint mindennemű **járgánycséplőgépeket, Hollingsworth-szénagereblyéket, fűkaszalókat, aratógépeket** és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázat.

A hegyalja-mádi takarékpénztárnál **folyó évi augusztus hó 1-én** betöltendő 800 forint évi fizetéssel összekötött

könyvelői állomásra

ezennel pályázat hirdettetik. Pályázók kéretnek okmányokkal felszerelt magyar és német nyelvben szerkesztett folyamodványaikat **folyó évi július 1-éig** az alólírt igazgatóságnál benyújtani. Azon pályázók, kik már pénzügyintézetnél könyvelői minőségben alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. A megválasztott köteles 500 forintot készpénzben vagy értékpapirokban mint biztosítékot az intézetnél letéteményezni.

Kelt H.-Mádon, 1888. május hó 6-án.

Az igazgatóság.

Szlatvini savanyuviz

„ANNA FORRÁS.”

Valamennyi ásványviz között a **leggazdagabb kettedszénsavas lithion tartalmu savanyuviz**, a legkitünőbb eredménnyel alkalmaztatik oly betegségeknek, melyek húgsavas kórhajlamon alapulnak, továbbá

kiváló asztali és üdítő ital borral,

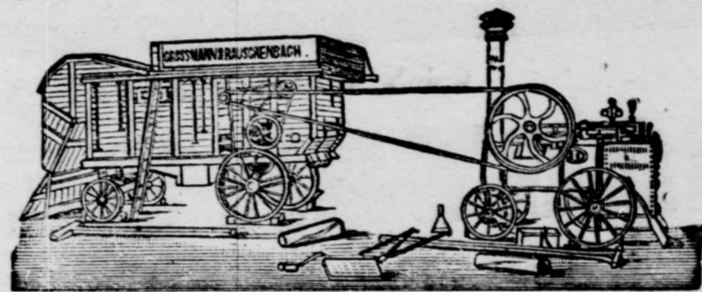
mely nem feketedik meg, mindenkinek a legmelegebben ajánlható.

Egyedüli raktár S.-A.-UJHELYBEN:

BEHYNA TESTVÉREK kereskedésében,

hol savanyuvizem mindig friss töltésben, a legolcsóbban kapható.

Szlatvini kutkezelőség Szepes-Olasziban,
Majunke Gézánál.

Szabadalmazott szeges gőzcséplőgépek

GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól

B u d a p e s t e n.

Tudósítást 5—15

gyártmányaink könnyű hajtása, esekély fűtőanyag fogyasztása,

igen nagy munkaképessége,

a szemek kitünő tisztítása és osztályozás, valamint erős szerkezete tekintetében összes

eddig számos vevőink nyujtanak, kiknek névjegyzéke a t. gazda urak rendelkezésére áll.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapestben, külső váczai-ut 7. szám.

Hirdetmény.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint **S.-a.-Ujhelyben, főutca Reichard-féle házban**

Mücke Engelbert

czég alatt

keztyü- és sérvkötőgyári fióküzletet

nyitottam.

Mindenkor a legdivatosabb színű s legjobb minőségű saját gyártmányu

férfi-, női- és gyermek-keztyü

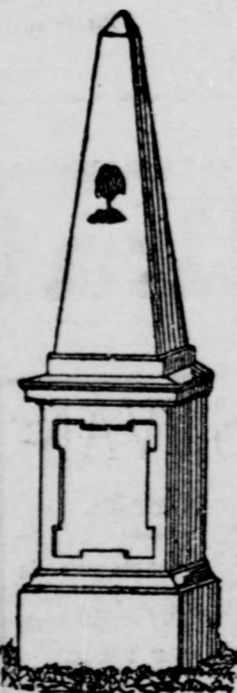
glacé-, svéd-, mosó- és özbörből, valamint sérvkötő minden fajtában, **szarvasbőr-takaró, párna, nadrág, nadrágtartó, harisnyakötő** és minden e szakmába vágó cikkekkel a legnagyobb választékban fogok szolgálhatni, ugyszintén **megrendeléseket és javításokat, mosást és tisztítást** a legpontosabban eszközölök.

Mücke Engelbert.

Kereskedők jutalékban részesülnek.

Sirkövekre feliratok vése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek újabb tervezése

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

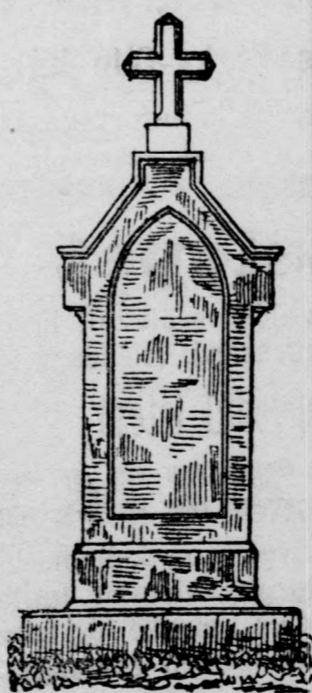
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sirkövet.

Jutányos áron készítenek.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

31—52

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.